

Szövetkezés

Felelős szerkesztő:
Fekete György

rendkívüli kiadása

Megjelenik
16.000 példányban

Haladjunk

új utakon!

Isten csodálatos rendelkezése folytán július első vasárnapja, a szövetkezők világünnepé, nálunk egybeesik az aratásnak a kezdetével. Az aratás a mindennapi kenyér fenséges ünnepe, a szövetkezeti-nap pedig azoknak az ünnepe, akik azért nyújtottak egymásnak segítő jobbot, hogy a küzdő embermilliók asztalán a mindennapi kenyér egy árnyalattal fehérebb legyen.

Ezelőtt 91 évvel a szegény, földhözragadt rochdalei takácsokat, az uttörő lánglelkű apostolokat kinevelték, hogy huszonnyolc fontsterlinggel akarják megváltani a világot. És szövetkezés hatalma győzött. Az egymáshoz ragasztott fillérek az emberiség javát munkálva folyton szaporodtak s a világ szövetkezőinek a száma napról napra nő. Beteljesedett a bibliai muslármagról szóló példázat s ma a szövetkezés terebélyes fája beárnyékolja az egész földet.

A szövetkezeti összefogás kiállította az uttörés nehéz próbáját. Ellenállott a világot összeomlással fenyegető gazdasági válságnak s ma 151 millió szövetkezőnek ajkáról hangzik a győzelemnek, a jövő ígéretének a harsonája: „Szövetkezésben az erő!”

Ezt a jelszót visszhangozzák ma Erdély bércein a fenyőóriások és a termékeny rónákon az arany-sárga buzatáblák. Azt hirdetik, hogy külön, egyedül semmik, erőtelenek vagyunk, de sokan, százan, ezren szövetkezve, kezét kézbe téve állhatjuk az élet hullámverését.

Új utakon halad az emberiség. Épít, alkot a szövetkezeti tábor az egész világon. Ebben a munkában mi sem maradhatunk el. A mai néhez viszonyok között csak a szö-

vetkezeti önségély által segíthetünk önmagunkon.

A fogyasztó a gazdasági élet királya, — mondja Ch. Gide. De csak akkor, ha szervezkedik: szövetkezésben tömörül és a saját szövetkezésében vásárol. Ne forgácsoljuk szét erőnket. Ne vigyük pénzünket idegen boltokba. — Vegyünk példát a szorgalmas méhekről és a hangyák csodálatos életéről. Tanuljunk meg magunkra hagyatottságunkban egymásért, közös céljainkért dolgozni.

Haladjunk új utakon Szövetke-

zeti Testvéreim. Ne csak névleg legyünk szövetkezeti tagok, hanem az első szövetkezeti uttörökhöz méltóan, hűséggel, kitartással álljunk a jobb jövőt jelentő intézményünk mellett. Legyünk mind-mind szövetkezeti apostolok, hirdessük a szövetkezés felemelő erejét.

Az aranykalászkok suhogásában, az aratók vidám dalában zengjen a szövetkezők boldogabb jövőt hirdető himnusza, hogy a sovány, fekete kenyérünk, legalább egy árnyalattal legyen fehérebb.

Szerkesztői üzenet

Kedves Szövetkezeti Háziasszony!

Örvénd.

Kedves soraira készséggel válaszolok s nagyon örvendek annak, hogy „Szövetkezés” lapunknak hűséges olvasója. Azt kérde, hogy mit is tehetne az ottani „Hangya” fogyasztási szövetkezet fellendítése érdekében, amelyik most, amióta berendezését újra festették s az árukat csinosan elrendezték benne, olyan, mint egy csillogó pohár. Az áru pedig, amit a szövetkezetből vásárol olyan tiszta és jóminőségű, hogy amit a szomszédasszony a városból hozott, meg sem közelíti.

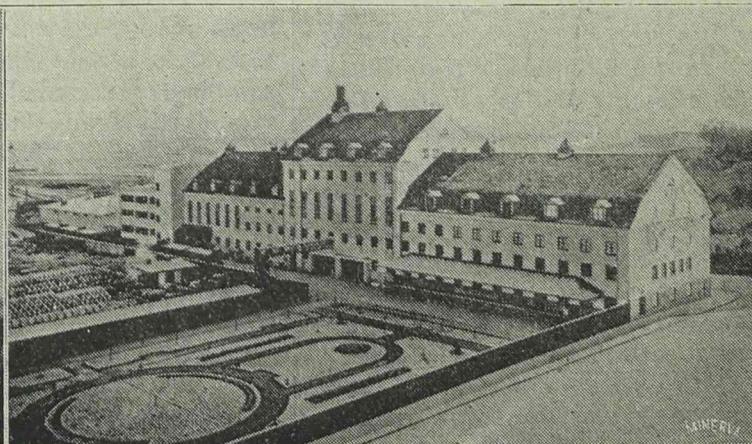
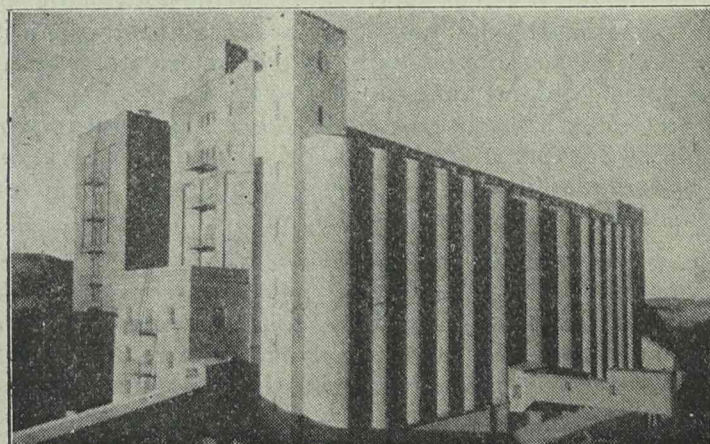
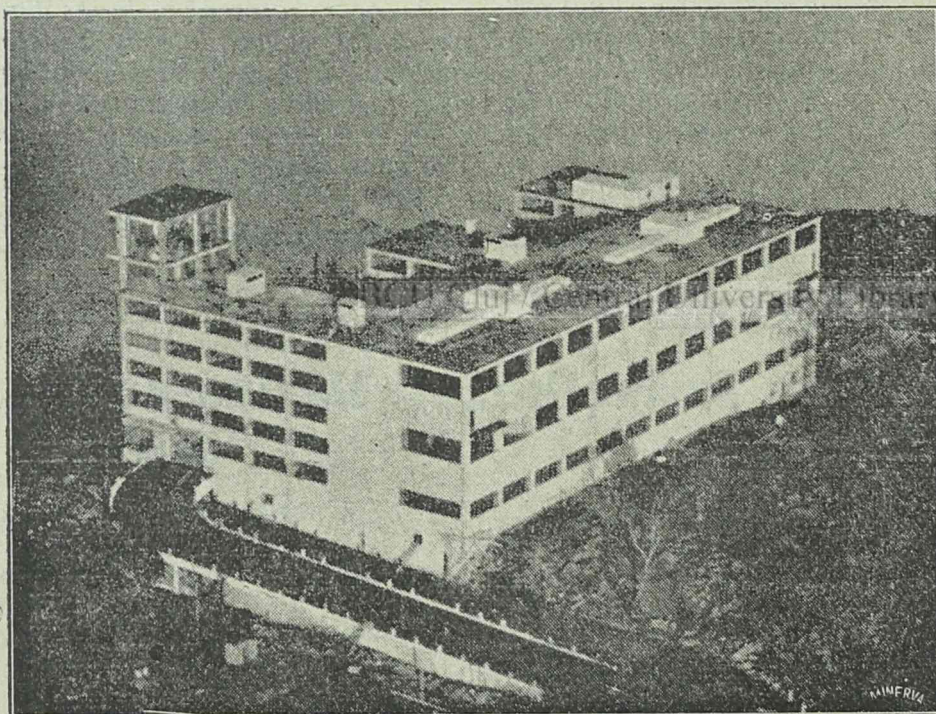
Igazán örvendünk, hogy ilyen elismeréssel ír a maguk kis szövetkezetéről. Elég szomorú, hogy szomszédasszonya az idegen vásárlással becsapódott, de miért nem bizott saját boltjában, a szövetkezetben?! Itt van tehát a szövetkezetű háziasszonyoknak az új munkaterülete. Ne csak saját maga és családja tagjai vásároljanak a szövetkezetből, hanem a szomszédasszonya is és minden ismerőse. A Szövetkezeti Háziasszonyok jelszava ma az kell, hogy legyen: a legkisebb vásárlással is minden lejt vigyük a saját szövetkezetünkbe! Aki még nem ismeri a szövetkezeti áruk jó minőségét, azt fel kell világosítani, meg kell győzni.

Vállalja ezt a felvilágító munkát ismerősei körében s mint igazi szövetkezetű háziasszonyhoz illik, mutasson jó példát asszonytársainak. Hitelre ne vásároljon, mert ezzel a szövetkezet fejlődését akadályozza meg. Akik az idegen boltból, hitelben silány portékát vásárolnak, azok saját háztartásuknak, családjuknak megmérhetetlen károkat okoznak.

Reméljük, hogy legközelebbi levelében arról számolhat be, hogy a községben minden háziasszony csak a szövetkezetből vásárol, mert néhány lelkes háziasszonytársával mindenkit meggyőzött arról, hogy a szövetkezeti vásárlással nemcsak jó áruhoz jutnak, hanem a szövetkezeti közvagyon is gyarapíthatják. Ez pedig nemcsak sajátmagukkal, hanem gyermekeikkel szemben is kötelességük.

Eredményes munkásságához sok sikert kívánok és várom legközelebbi levelét, hogy szövetkezeti háziasszonyaink okulására leközölhessem.

Vegyünk részt mindnyájan a szövetkezeti-nap ünnepén!

Beszédes számok a szövetkezés világhatalmáról.

1844-ben, amidőn *Anglia* Rochdale nevű városkájában az első szegényes szövetkezeti bolt redőnyét felhúzták, nem gondolta senki, hogy a 28 takácsmester szövetkezése, a befizetett huszonnyolc fontsterling üzletrésztőkével, egy új gazdasági hatalomnak veti meg az alapját, amely 90 év leforgása alatt magába tömörítette a föld minden részén a kis tőkéjű embereket, hogy azok gazdasági érdekeit megvédje.

Ma már az öt világrész minden országában ott látjuk a szövetkezeti szervezeteket. Érthető, hogy a sor legelején *Anglia* a „szövetkezés hazája” áll. A fogyasztási szövetkezetek férfi alkalmazottainak a száma 265.865 volt 1932-ben. Az angol és skót központok és központi áruháztárak 1933-ban a gazdasági válság idején is 52.456 embert foglalkoztattak.

Ausztriában a fogyasztási szövetkezetek vannak leginkább elterjedve. Számuk 121 és 928 fiókkal működnek, összesen 255.614 taggal. A fogyasztási szövetkezetek forgalma 1978 millió lej. A szövetkezeti boltok ugy a fővárosban Bécsben, mint vidéken a legelső helyen állnak. Felső képünk a Szt. Pölteni fogyasztási szövetkezet modern épületét ábrázolja.

Svédországban és Norvégiában a fogyasztási szövetkezetek központjai 1933-ban 4640 millió lej értékű forgalmat bonyolítottak le. A központok saját gyáraikban és ipartelepeiben 1324 millió lej értékű árut készítettek.

A Német Szövetkezetek Szövetségébe 53.631 különböző szövetke-

Az északi államok közül Svédországnak, Dániának és Finnországnak a szövetkezeti szervezetei mintaszerűek. Addig amíg Dániában a mezőgazdasági szövetkezetek vannak tulsúlyban, Finnországban a fogyasztási szövetkezetek vezetnek, melyek a tagok terményeit is értékesítik. Svédországban főleg a városi szövetkezetek fejlődtek ki, melyek a városi lakosságot tömörítik magukban. A stockholmi fogyasztási szövetkezetek tagjainak kenyérszükségletét szöv. pékségek elégítik ki. Középső képünk a stockholmi „Luma” szövetkezeti villanykörte gyár modern épületét mutatja be. Svédországban a villanykörte olyan általános üzleti cikk, mint nálunk a lámpacső s mivel a nemzetközi kartell a villanygökök árát nagyon magasan tartotta a svéd szövetkezők villanykörte gyárat építettek. Így sikerült a villanykörtek árát majdnem felére lenyomni. Baloldali képünk a göttingi „Három oroslán” szövetkezeti múmalmot ábrázolja, míg a jobboldali képünk egy szöv. „margarin-gyárat” mutat be Norrköpingből.

Igazság, jólét, haladás a szövetkezetek célja!

zet tartozik. Mult év folyamán 3858 új szövetkezet alakult.

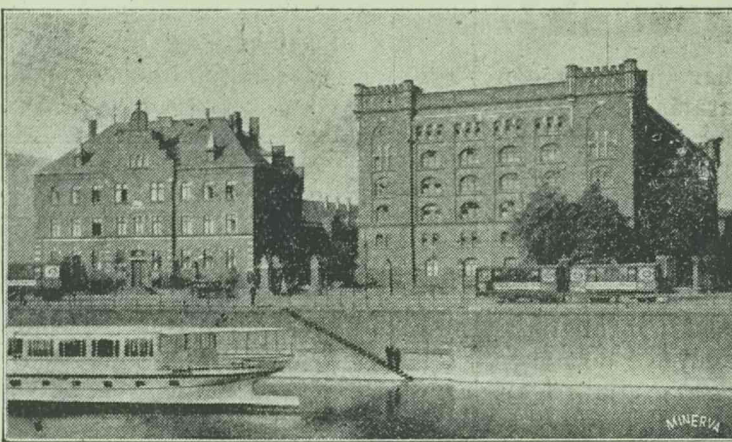
Dániában a kivitelre kerülő mezőgazdasági termékek 5/6-od részét a szövetkezetek szállítják külföldre. E kis ország szövetkezeteinek a száma 6988. Ebből tejszövetkezet 1376, 725 tojás, 617 vaj, 63 állattenyésztő, 15 husvágó, a többi fogyasztási és különféle szövetkezet. E szövetkezetek 4125 millió lej jövedelmet biztosítanak Dánia lakosságának.

Délafrikában a Szövetkezeti Unióba 1932-ben 437 szövetkezet tartozott 85.000 taggal.

Japánban a szövetkezetek száma 1915-től 1933-ig megnégyszereződött. 126 szövetségbe 14.404 szövetkezet tartozott, köztük 13 szövetkezeti selyemgyár.

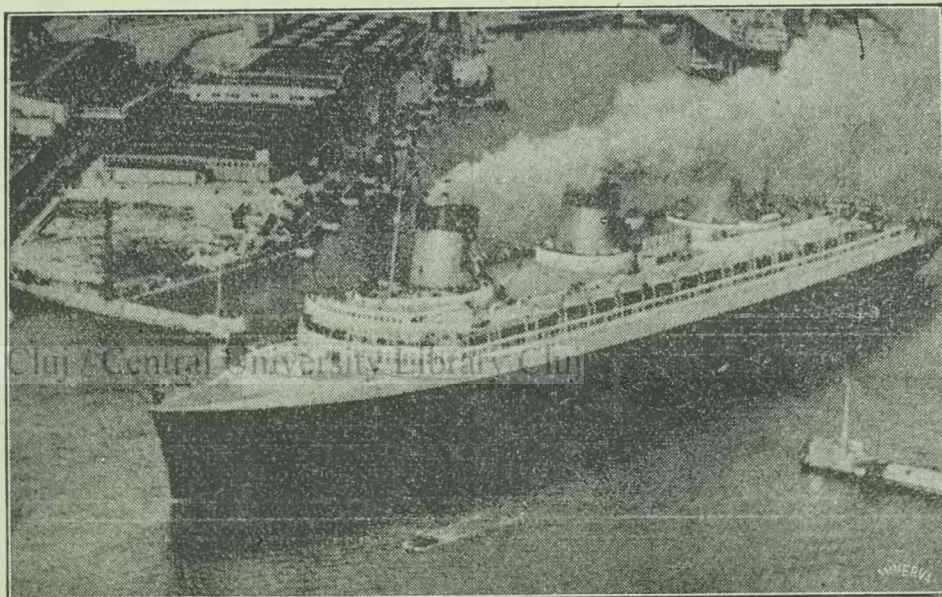
Az Amerikai Egyesült Államokban csak lakásépítő szövetkezet 11.767 működött 12 millió 336 ezer taggal. Még tovább is folytathatnánk a szövetkezetek világot átfogó szervezetének a számszerű felsorolását. Ehelyett azonban összefoglalóul álljon itt, hogy a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségébe 40 ország 150 szövetkezeti központja tartozik 604.684 különböző szövetkezettel és 151.724.710 taggal.

Ime ezek a számok is fényesen igazolják a szövetkezeti gondolat térhódítását kilencven év leforgása alatt és azt a hatalmas gazdasági erőt, amelyet a szövetkezés jelent a világ gazdasági életében 1935-ben, a szövetkezők világnapján.

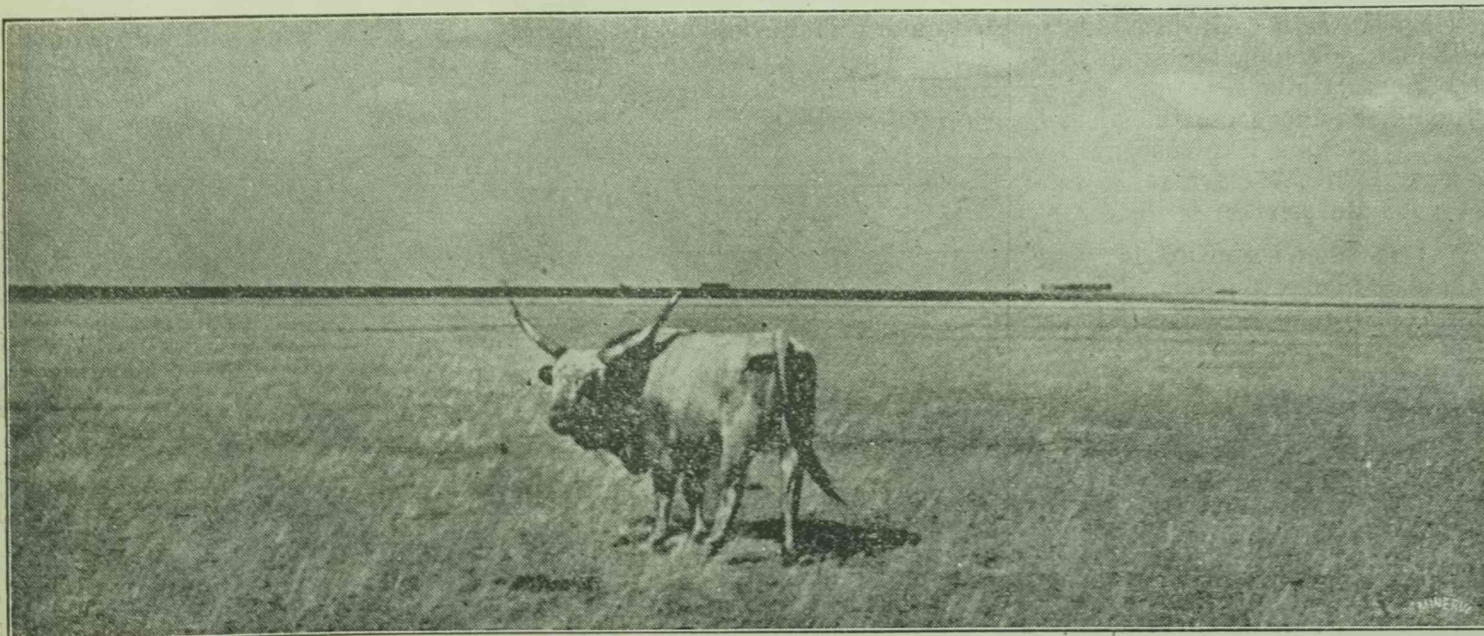
A fogyasztási szövetkezetek központi székháza és Áruháza Kölnben.

Németországban a nemzeti szocialista rendszer előtt a fogyasztási szövetkezetek részben a hamburgi, részben pedig a kölni központok kötelekébe tartoztak, melyek egymástól függetlenül működtek. A jelenlegi nemzeti szocialista kormány egy vezetés alatt egyesítette a két szövetkezeti központot. Képünk baloldalán látható székházban az irodahelyiségek vannak, míg a jobboldali hatalmas épület a központi Áruházt foglalja magában.

A világ legnagyobb luxushajója a „Normandie” 79.000 tonnás.
A francia partokról indulva New-Yorkban kötött ki. Az óriás gőzös első útján 2500 embert vitt magával. Az óriás hajón 1250 ember teljesít szolgálatot.

Olvassuk és terjesszük a „Szövetkezés”-t.

— A puszták királya. — Magyarfajta tehér bika. Erdélyben Székelykeresztur környékén tenyésztik. Néha szelid, mint a bárány, de amikor rossz kedvében van nem tanácsos utjába kerülni.

Ha jó árut akar, vásároljon a szövetkezetben!

Mikor arassunk?!

Az Alföldön már június végén megkezdődött az aratás, de Erdély hegyes-völgyes lankáin rendszeresen július 10-ike után kerül a gabona sarló vagy kasza alá.

A kalászos gabonafélék termésének a mennyisége és minősége nem csak a talajtól, a föld megmunkálásától és az időjárástól függ, hanem attól is, hogy a terményt milyen érési állapotban aratjuk. Igen fontos — és sajnos elhanyagolt kérdés a kalászosok aratási idejének a pontos meghatározása.

Aki túl korán arat, amikor még a buza szalmája és levelei zöldesek, az „szorult” magot kap. Legjobb a kalászosokat *sárga, vagy viaszérés* idején aratni, amikor a szalma már megsárgult. A szalma még rugalmas és szívós. A mag ilyenkor már nem tejes, a körmünkkel azonban a szemet még szét tudjuk vágni. A tápanyagvándorlás a növényben már megszűnt s a tovább érés folyamán a mag, valamint a szalma már csak a nedvességéből veszít. A töpörödéstől az érés ebben az állapotában nem kell tartanunk. Valamennyi kalászos gabonának ez a legjobb ideje. Ilyenkor már a termés mennyisége nem gyarapodik, ellenben a *mag és szalma minősége* akkor lesz a legjobb, ha ilyenkor aratunk. A sárga és viaszérés idején a termést pergési veszteségtől mentesen takaríthatjuk be. Míg ha teljes —, vagy holtéreskor aratjuk például a búzát, akkor annak a sikértartalma kevesebb és fajsulya kisebb lesz. Ezért különösen nagyon vigyázzunk arra, hogy a *búzát mindig sárga-érésben* arassuk.

A keresztbe rakott gabonát, amint annyira kiszárad nyomban takarítsuk be. Ha a keresztben hagyott gabonát hosszabb időn keresztül eső veri, annak a minősége már akkor is romlik, ha a mag csak megdagad. Még nagyobb foku a minőségnek a romlása akkor, ha a mag az esőzések folytán csirázni is kezd.

A vizsgálalok során azt is megállapították, hogy a gabona közvetlenül aratás után is utóérési folyamaton megy keresztül és a siker minősége nagy részt ettől az utóérési folyamattól függ. A búzánál az utóérési folyamat nem csak a keresztben folytatódik, hanem a berakodás után az asztagban, illetve a csürben is. Ha jó fajsulyu, kitűnő sikértartalmu búzát akarunk, a keresztet ne hordjuk a cséplőgépe, hanem asztagoljuk, hogy az utóérési folyamat tökéletes legyen.

Cséplés után a gabonánkat száraz,

jól szellőztethető helyiségben raktározzuk el s lehetőleg többször lapátoljuk át, hogy fülledés nélkül száradjon ki.

Kicsiny szövetkezők rovata:

Kedves gyermekek!

Most már mindnyájan élvezitek a nagy vakációt. Remélem bizonyítványotokban, mint jó szövetkezeti gyermekekhez illik csupa jó jegyek vannak.

Használjátok okosan ki a nagy vakációt. Segítsetek édes apátoknak a munkában. Járjatok gyorsan, ha édes anyátok a szövetkezetbe küld bevásárolni. Ne töltsétek az uton áldogálással az időt.

Aztán játék közben, libaörzés, pástorkodás alatt gyűjtsétek össze kis pajtasaitokat és olvasgassatok fel nekik a „Szövetkezés” gyermekrovatóból, vagy akik a rejtvények megfejtéséért jutalom könyvet kaptak, azok a jutalom könyvből olvasanak fel verseket, meséket.

Kérjétek a szövetkezeti boltosbácsitól kis mesefüzeteket s tanuljátok meg belőlük a szövetkezeti verseket és meséket s azokat mondjátok el játszótársaitoknak is. Ne csak ti legyetek hűséges szövetkezeti vásárlók, hanem nyérjétek meg másokat is. Gondolkozzatok a nyáron egy iskolai szövetkezet megalakításán, ami játék, haszon és öröm lesz mindnyájatoknak.

Ne keressétek a haszontalan társaságokat. Igyekeztek a játékba is szépet és jót vinni, ezzel nemcsak jó szüleiteknek és tanítóitoknak szereztek örömet, hanem önmagatoknak is.

Ti szövetkezeti gyermekek legyetek megkülönböztethetően jobbak, a másoknál s mutassatok jó példát mindenki előtt, hogy milyen is a jó gyermek.

Meglátjátok, hogy a végén minden gyermek mellétek fog állani és a játékban is szövetkezve, pompásan fogjátok eltölteni a nyarat.

A nyáron irjatok egy dolgozatot a szövetkezetről: hogy mi az előnye a szövetkezetnek, miért vásároltok ott és így tovább. A dolgozatot küldjétek be a Szerkesztő-bácsinak, aki majd a legjobb dolgozatot a „Szövetkezés”-ben leközlí, meg aztán egy szép könyvet is küld jutalomba.

Fejtsétek szorgalmasan a rejtvényeket, meglátjátok, hogy a szerencse egyszer mindenkire rámosolyog. A vakációra jó mulatást kíván

Ella-néni.

A tündérek orvossága.

Szomorú nap virradt szép tündérországra,
Szép tündérországnak minden lakójára.
De legszomorubb a tündérek királya,
Nagy betegen fekszik egyetlen leánya.

Aranyos szobában, virágszirom ágyban
Tündérszép orcája földalmas nagy lázban.
Harmatos rózsával borogatták fejét,
Tiszta forrás vízzel locsolták a szemét.

Fülemile dalolt, mókus ugrándozott,
De a királyleány el se mosolyodott.
A bagoly s a harkály orvosolták ketten,
De a királyleány szeme meg se rebben.

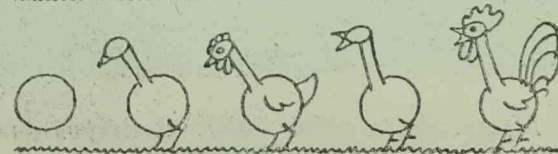
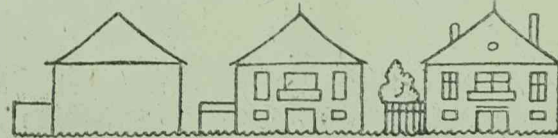
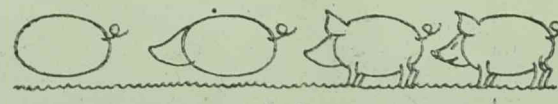
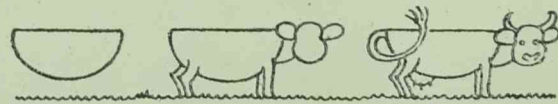
Végre előállott egy erdei manó:
„Uram király tudom e bajra mi való”!
Hozok orvosságot olyat én reája,
Hogy piros lesz újra leányod orcája.

Másnap reggelre a manó megérkezett,
Kezében kis csomag rajta „szövetkezel”.
A csomag tartalma cukor: piros-málna...
Ez hát a kis manó híres orvossága?

Pár szem cukrot evett a beteg király-lány,
Im egyszerre vigan könyököl a párnán.
Aztán felugrik a virágszirom ágyból
És a tündérekkel nagyvidáman táncol!

Boldogan nézi a tündérek királya,
Egészséges újra szépséges leánya.
Táncolva dalolja: valóság az álom,
„Szövetkezeti cukor legjobb a világon!”

Horváth Ella.

Tanuljatok rajzolni, festeni.

A kézügyességnek nagyon sok hasznát vehetitek az életben. Munkácsy Mihály a világhírű magyar festőművész asztalos inas volt. A *nyáron rajzoljátok le a szövetkezet házát* és a rajzot küldjétek be a szerkesztőségbe. A legjobb rajzokat jutalmazni fogjuk